

Afgørelser – Reg. nr.: 07181.00

Fredningen vedrører: Brobæk Mose, Insulinmosen

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 30-08-1988

Fredningsnævnet 20-01-1987

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

30/8-1988

Overfredningsnævnets afgørelse

af 30. august 1988

om fredning af Brobæk Mose i Gentofte
Kommune (sag nr. 2701/87).

Fredningsnævnet for Københavns Amts Fredningskreds har ved afgørelse af 20. januar 1987 efter naturfredningslovens kapitel III bestemt fredning af Brobæk Mose i Gentofte Kommune uden tilkendelse af erstatning. Fredningen omfatter ca. 12,4 ha, der tilhører Gentofte Kommune, idet dog Københavns Kommune ejer en sti langs Gentofte Sø i den østlige del af fredningsområdet. Fredningssagen er rejst i 1973 af de daværende fredningsplanudvalg for hovedstadsområdet og - da udvalgene i 1977 hævdede sagen - videreført af Danmarks Naturfredningsforening. Fredningsnævnets afgørelse er påklaget til Overfredningsnævnet af Gentofte Kommunalbestyrelse.

Fredningsområdet ligger mellem nordvestsiden af Gentofte Sø og Brogårdsvej. Hele området er byzone og såvel mod nord som mod syd/sydvest omgivet af bymæssig bebyggelse.

Efter de af Gentofte Kommunalbestyrelse i 1985 vedtagne ændringer af kommuneplanen for Gentofte Kommune er fredningsområdet (bortset fra ca. 0,2 ha) samt et tilgrænsende areal (regnvandsbassin) ved Brogårdsvej udlagt som område 5.F2 til "offentlige formål - grønt område, rekreativt friareal" og med bl.a. den ramme for lokalplanlægningen, at området skal friholdes for bebyggelse bortset fra mindre bygninger til områdets drift, herunder bådehuse m.v. De nævnte ca. 0,2 ha af fredningsområdet er i kommuneplanen henført til område 5.B44, der er udlagt som villaområde. Kommunen ejer den vestlige del af område 5.B44 til og med matr.nr. 29 h Vangede.

Oprindeligt har Brobæk Mose været en del af det egentlige søområde Gentofte Sø, men er i dag en tilgrønning, som efter vandtilførselsforholdene kan betegnes som et stort kær- og søområde. Ved ændringer i næringsforhold og vandstandsforhold (mere tørt), vil kæret naturligt udvikle sig til et busksamfund og som slutstadium til blandet løvskov. Stadierne i dette naturlige udviklingsforløb er repræsenteret i Brobæk Mose og forklarer dens varierede flora og fauna. Den nordvestlige del af mosen har karakter af naturskov, idet den har ligget uforstyrret og oplejet hen i over 50 år og nu rummer mange store delvis væltede og delvis udgåede træer.

Gentofte Kommunalbestyrelse har for Overfredningsnævnet ønsket fredningsområdet reduceret med dels de ca. 0,2 ha i villaområdet, dels ca. 1,3 ha i det nordvestlige hjørne og dermed stort set alle de arealer i fredningsområdet, som ligger uden for søbeskyttelseslinien efter naturfredningslovens § 47 a. Disse arealer er ikke mose, men blot en overgangszone til mosen, og de indeholder ikke zoologiske og botaniske forekomster, som ikke - og typisk i rigere mål - findes i det egentlige moseområde. Som det fremgår af kommuneplanen, er det Kommunalbestyrelsens hensigt at bevare også de ca. 1,3 ha som grønt område, men en fredning af arealet vil unødigt binde fremtidige kommunalbestyrelsers planlægning af området i strid med intentionerne bag kommuneplanloven.

For det tilfælde, at fredningsområdet ikke bliver reduceret som ønsket, har Kommunalbestyrelsen påstået kommunen tilkendt erstatning

med 370 kr. pr. m² svarende til den offentlige vurdering i 1986 af villagrunde i området.

Hovedstadsrådet har tilsluttet sig Kommunalbestyrelsens synspunkter.

Danmarks Naturfredningsforening har indstillet, at Fredningsnævnets afgørelse stadfæstes. De omstridte ca. 1,5 ha fungerer som "kappe- og servicearealer" for det egentlige moseområde, og kommunens argumentation viser i sig selv, at en fredningsmæssig sikring af også disse arealer er nødvendig.

Naturfredningsrådet har ligeledes anbefalet, at Fredningsnævnets afgræsning af fredningsområdet opretholdes. De ca. 1,3 ha virker ikke blot som "stødpude" for mosens fugtigere dele, men rummer naturvidenskabelige værdier i form af mange plantesamfund, en rig flora og et rigt fugleliv. De ca. 0,2 ha øst for regnvandsbassinet ved Brogårdsvej fungerer også som "stødpude", men har mindre videnskabelig værdi.

Dansk Botanisk Forening, Dansk Ornitologisk Forening, Entomologisk Forening, Foreningen til Svampekundskabens Fremme og Zoologisk Museum har tilsluttet sig Naturfredningsrådets vurdering. Det er herunder fremhævet, at de ca. 1,3 ha rummer selvstændige - navnlig entomologiske - værdier og på grund af de mange døende og døde træer huser flere forskellige arter af flagermus.

I sagens behandling har deltaget samtlige Overfredningsnævnets 11 medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Det tiltrædes, at der efter naturfredningslovens kapitel III fastsættes fredningsbestemmelser for Brobæk Mose.

Om fredningsområdets afgræsning bemærkes:

Det ca. 0,2 ha store areal øst for regnvandsbassinet ved Brogårdsvej

rummer ikke væsentlige fredningsmæssige værdier. Arealet, der som nævnt er udlagt i kommuneplanen til bebyggelse, bør udgå af fredningen. Det tiltrædes derimod, at fredningen omfatter det omstridte ca. 1,3 ha store areal. Dette areal, især den sydlige del, rummer betydelige naturværdier og bør i overensstemmelse med kommunens aktuelle planlægning friholdes for bymæssig bebyggelse og opretholdes som grønt område. Kun den nordligste del af dette areal ud mod Brogårdsvej bør i givet fald kunne overgå til anden anvendelse, men dette bør på grund af beliggenheden umiddelbart nord for moseområdet forudsætte en helhedsplanlægning af anvendelsen af i hvert fald de kommunalt ejede arealer langs sydsiden af Brogårdsvej.

Overfredningsnævnet kan iøvrigt tiltræde fredningsområdets afgrænsning.

Om fredningsbestemmelserne bemærkes:

Den del af fredningsområdet, der har karakter af naturskov, bør bevares som sådan og undergives særlige fredningsbestemmelser med forbud mod at foretage indgreb i vegetationen, herunder fjerne udgåede træer og nedfaldne grene. Naturskoven bør som fredningsområdet iøvrigt være offentlig tilgængelig, og de eksisterende trådhegn må fjernes. Alene med det formål at søge forhindret, at løsgående hunde færdes i naturskoven, bør der anbringes nye hegn omkring denne. Da naturskoven kan forekomme æstetisk mindre tilfredsstillende, bør der endvidere anbringes information om formålet med og betydningen af, at arealet henligger urørt og uden pleje.

Da kommunen ejer arealerne langs sydsiden af Brogårdsvej uden for fredningsområdet og kan begrænse fredningsområdets udstrækning mod nord, er der ikke tilstrækkelig anledning til at bibeholde den fredningsbestemmelse, hvorefter Fredningsnævnet skulle meddele dispensation til opførelse i fredningsområdet af spejderhytte og bådeskure m.v. Også sådan bebyggelse må henvises til arealer uden for fredningsområdet.

I hvert fald efter den foretagne begrænsning af fredningsområdet og den fastsatte beføjelse for Kommunalbestyrelsen til at udtage et areal

af fredningen tiltrædes det endvidere, at der ikke tilkendes Gentofte Kommune erstatning i anledning af fredningen.

Realiteten i de øvrige af Fredningsnævnet fastsatte fredningsbestemmelser kan i det væsentlige tiltrædes.

Idet Fredningsnævnets afgørelse af 20. januar 1987 ophæves, fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for det ca. 12,2 ha store område, som er afgrænset på kortet der hører til Overfredningsnævnets afgørelse (fredningskortet), og som helt eller delvis omfatter matr.nr. 97 Gentofte samt matr.nr. 2 cu, 7 fi, 9 dp og 9 dx Vangede og de umatrikulerede arealer "bd" og "be":

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området, og at sikre og regulere offentlighedens adgang til området.

§ 2. Bevaring af området.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må således ikke foretages terrænændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne, og der må ikke opføres bebyggelse eller foretages yderligere beplantning, medmindre en sådan ændring i områdets nuværende tilstand er tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved en dispensation efter § 11.

§ 3. Begrænsning af fredningsområdet.

Den nordvestligste del af fredningsområdet indtil den på fredningskortet angivne linie udgår af fredningen, såfremt Gentofte Kommunalbestyrelse vedtager en lokalplan, der i det mindste omfatter dette areal og de øst derfor liggende ejendomme mellem Brogårdsvej og fredningsområdet til og med matr.nr. 29 h Vangede.

§ 4. Terrænændringer og afvanding.

Som anført i § 2 må der ikke foretages terrænændringer, herunder afgravning, opfyldning eller planering. Der må heller ikke foretages yderligere afvanding af det fredede område eller foretages regulering eller rørlægning af vandløb. Fredningen er ikke til hinder for sædvanlig vedligeholdelse af eksisterende dræn, grøfter og vandløb.

§ 5. Yderligere beplantning.

Uanset § 2 må der plantes løvfældende buske eller træer på et indtil 4 m bredt bælte langs Brogårdsvej.

§ 6. Naturskov.

De arealer, der er vist på fredningskortet med signatur for "naturskov", skal bevares som naturskov uden indgreb af nogen art bortset fra foranstaltninger til bekæmpelse af bjørneklo. Anden vegetation må ikke opgraves eller fjernes på anden måde, og de døde træer, grene og stubbe må kun fjernes, hvis de er til ulempe for færdslen på stier.

Det pålægges Gentofte Kommune at fjerne de eksisterende trådhegn og på den strækning, der er særligt markeret på fredningskortet, opsætte nye lave trådhegn i en højde og udformning, som kan modvirke, at løsgående hunde kommer fra stien ind i skoven.

Det pålægges endvidere Kommunen at opsætte en eller flere informationstavler med oplysning om formålet med, at arealet henligger uplejet.

§ 7. Sti- og vejanlæg.

Der må ikke anlægges veje eller befæstede stier ud over de på fredningskortet viste stier, men fredningen er ikke til hinder for, at der i øvrigt etableres passagemuligheder i området.

§ 8. Bebyggelse og andre faste konstruktioner og anlæg.

Som anført i § 2 må der ikke opføres bebyggelse (herunder spejderhytter, bådeskure, boder el.lign.), og der må heller ikke etableres andre faste konstruktioner eller anlæg. Eksempelvis må der ikke opstilles master, vindmøller, fugletårne og skydeplatforme, og der må ikke etableres f.eks. boldbaner, parkerings- eller oplagspladser. Der må heller ikke anbringes campingvogne, telte, ophalede både el.lign. Om hegning henvises til § 9.

§ 9. Offentlighedens adgang.

Offentligheden har adgang til det fredede område. Der må kun foretages hegning til opfyldelse af påbudet i § 6, stk.2, og af hensyn til naturvidenskabelige, sikkerhedsmæssige og midlertidige arbejdsmæssige formål.

§ 10. Naturpleje.

Det pålægges Gentofte Kommune at foretage naturpleje for at sikre åbne vandflader i tagrørstilgroninger og i øvrigt for at skabe de bedst mulige livsbetingelser for områdets flora og fauna i overensstemmelse med fredningens formål, se dog § 6, stk. 1, om naturskoven.

§ 11. Dispensation.

En dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-10 kan meddeles efter reglerne i naturfredningslovens § 34, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål.

På Overfredningsnævnets vegne

Bendt Andersen
 overfredningsnævnets formand

FREDNINGSNÆVNET >

OPHÆVET

7181

REG. NR.

20/1-1987

År 1987 den 20. januar kl. 10.00 traf

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVNS AMTSRÅDSKREDS

=====

sålydende

A F G Ø R E L S E :

=====

om FREDNING AF BRØBÆK MOSE I GENTOFTE KOMMUNE:

=====

J.nr. F. 1303/1-13

Den 20. august 1986 har Danmarks Naturfredningsforening fremsat endeligt forslag til fredning af et ca. 12,4 ha. stort areal, benævnt Brobæk Mose, der er beliggende mellem nordvestsiden af Gentofte sø og Brogårdsvej i Gentofte kommune.

Arealet omfatter del af matr. nr. 7 fi, 2 cu, "bd" og "be" samt matr.nr. 9 dp, 9 dq, 9 dx, 29 e - alle af Vangede, tilhørende Gentofte kommune, samt del af matr.nr. 97 Gentofte, tilhørende Københavns kommune.

Området er beskrevet som en "tilgroningsmose" med en overordentlig varieret flora og fauna af stor naturvidenskabelig, pædagogisk og nærrekreativ værdi.

Fredningssagen blev rejst ved skrivelse af 27. marts 1973 fra Fredningsplanudvalgene for Københavns, Frederiksberg og Roskilde amter i medfør af den dagældende naturfredningslovs § 38. Fredningsplanudvalgene havde nægtet at imødekomme en ansøgning fra den daværende ejer, Nordisk Insulinlaboratorium, om dispensation fra den på området - kaldet Insulinmosen - tinglyste fredningsplan, til udstykning af 92 villagrunde.

Fredningens formål var at bevare tilstanden uændret og at give offentligheden adgang til området.

Fredningspåstanden blev i det først afholdte møde den 7. juni 1973 støttet af Gentofte kommune, hvorimod Københavns og Frederiksberg kommuner forbeholdt sig deres stilling.

Ved skrivelse af 27. december 1976 indtrådte Danmarks Naturfredningsforening som medrekvisitent i fredningssagen.

Den 19. januar 1977 hævede Fredningsplanudvalgene for sit vedkommende den rejste fredningssag. Begrundelsen herfor var, at ejeren af arealet havde fremsat krav om erstatning på i alt ca. 27 mill. kr., og at området i vidt omfang var beskyttet af søbeskyttelseslinien, og at der kunne ske friholdelse for bebyggelse i byplanvedtægt eller lokalplan.

Danmarks Naturfredningsforening fortsatte behandlingen af sagen og fremsendte den 24. januar 1979 et revideret forslag til Fredningsnævnet. Forslaget, der åbnede mulighed for pleje af området, var under hensyn til de forventede meget betydelige fredningsudgifter begrænset til at omfatte et mindre areal, idet den del af området, som Nordisk Insulinlaboratorium ønskede at bebygge, var udtaget af forslaget.

Den 23. august 1983 overtog Gentofte kommune hele Insulinmosen, og det blev besluttet at kalde arealet Brobæk Mose.

Det af Danmarks Naturfredningsforening endeligt udarbejdede forslag omfatter et område på ca. 12,4 ha. Det fremgår af det fremlagte kortmateriale, at området er identisk med det af det oprindelige forslag omfattede område, bortset fra mindre ændringer mod syd, hvor afgrænsningen følger eksisterende stier.

Hele området er beliggende i byzone.

I den af Gentofte kommune udarbejdede "kommuneplan 1981-92 rammer for lokalplanlægning" er Brobæk Mose dels udlagt som grønt område og dels til nyudlæg af areal/arealreservation. Det fremgår af planen, at egentlig lokalplanlæg-

ning for området afventer udfaldet af den verserende frednings-sag.

Gentofte kommune har anbefalet fredningen, dog kun for så vidt angår det af Danmarks Naturfredningsforenings forslag af 24. januar 1979 omfattede område med tillæg af områder, der måtte være beskyttet af Naturfredningslovens § 43 plus arealet mod syd, afgrænset af eksisterende stier.

Gentofte kommune har anført, at arealet mod nord-vest - grænsende til Brogårdsvej og eksisterende villabebyggelse, stort ca. 2,5 ha., er tilstrækkeligt beskyttet af kommuneplanen. Såfremt også dette område fredes, har Gentofte kommune påstået sig tilkendt erstatning (se erstatningsafgørelsen).

Hovedstadsrådet har tilsluttet sig det af Gentofte kommune anførte.

Danmarks Naturfredningsforening har henvist til det i det endelige forslag anførte og yderligere gjort gældende, at det omtvistede areal udover de naturfredningsværdige værdier tjener som bufferzone for den øvrige del af området.

Københavns kommune har ikke haft bemærkninger til forslaget. Naturfredningsrådet, Dansk Ornitologisk Forening og Natur og Ungdom har støttet forslaget og særlig peget på, at en fredning også af det omtvistede ca. 2,5 ha. store areal mod nordvest sammen med den foreslåede plejeplan er af afgørende betydning for mosens bevaring.

Statsskovvæsenet har anbefalet forslaget.

Der har været afholdt en række møder i sagen, ligesom Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Fredningsnævnet skal udtale:

Det af Hovedstadsrådet udpegede medlem finder, at det af forslaget omfattede centrale område er fredningsværdigt, jfr. Naturfredningslovens § 1, men finder, at området bør begrænses som af Gentofte kommune anført, idet det omtvistede områdes fredningsmæssige interesser, der først og fremmest er af rekreativ art, fuldt ud kan varetages gennem den kommunale planlægning for området. Medlemmet er enig i de nedennævnte fredningsbestemmelser vedrørende området.

Det af Gentofte kommune udpegede medlem og formanden finder, at hele det af forslaget omfattede område af de af Danmarks Naturfredningsforening anførte grunde er fredningsværdigt jfr. Naturfredningslovens § 1. Særligt vedrørende det nordvestlige ca. 2,5 ha. store område bemærker disse medlemmer af nævnet, at fredningsforslaget foruden at varetage de ornitologiske og botaniske interesser også tilgodeser den rekreative anvendelse af arealet, samt at disse fredningsmæssige interesser ikke findes tilstrækkeligt beskyttede gennem den kommunale planlægning.

Efter stemmeflertallet pålægges der området, som fastlagt på det til sagen udarbejdede kort, følgende fredningsbestemmelser:

§ 1.

Fredningens formål:

Fredningen har til formål at bevare de landskabelige, naturvidenskabelige, pædagogiske og nærrekreative interesser, der er knyttet til området.

§ 2.

Bevaring af området:

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand. Der må ikke foretages terrænændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne, og der må ikke opføres yderligere bebyggelse eller foretages tilplantning, med mindre en sådan ændring i områdets nuværende tilstand er tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved en dispensation.

§ 3.

Arealanvendelsen:

Det følger af § 2, at arealerne må anvendes som hidtil. Der må ikke henkastes eller anbringes affald eller lignende.

§ 4.

Beplantning:

Arealerne må ikke tilplantes.

§ 5.

Terrænændringer:

Som anført i § 2 må der ikke foretages terrænændringer, herunder afgravning, opfyldning eller planering.

§ 6.

Afvanding:

Der må ikke foretages yderligere afvanding. Sædvanlig vedligeholdelse af eksisterende dræn, grøfter og vandløb kan foretages.

§ 7.

Veje og stier:

Der må ikke anlægges nye veje. Gentofte kommune kan anlægge stier, som vist på det til sagen hørende kortbilag. (Stiforløb).

§ 8.

Bebyggelse m.v. og andre faste konstruktioner og anlæg:

Som anført i § 2 må der ikke opføres ny bebyggelse, (herunder skure, boder eller lignende og tilbygninger til eksisterende bebyggelser), og der må heller ikke etableres andre faste konstruktioner og anlæg. Eksempelvis må der ikke anbringes vindmøller, tårne, skydeplatforme, skilte og master, og der må ikke opsættes plankeværkslignende hegn eller etableres oplagspladser. Der må heller ikke anbringes campingvogne, telte, ophalede både eller lignende.

En dispensation efter § 11 skal dog meddeles af Fredningsnævnet til opførelse af en spejderhytte, et fugletårn, bådeskure og parkeringsplads til brug for Brobæk Mose samt mindre boldbaner.

Dispensationen kan betinges af krav til bebyggelsens eller konstruktionens beliggenhed og ydre fremtræden.

§ 9.

Offentligheden har adgang til det fredede område. Der må, som følge heraf, ikke foretages hegning, bortset fra hegning nødvendiggjort af hensyn til naturvidenskabelige, sikkerhedsmæssige og midlertidige arbejdsmæssige formål.

§ 10.

Naturpleje:

Området plejes af Gentofte kommune i overensstemmelse med fredningens formål.

§ 11.

Dispensation:

En dispensation fra bestemmelserne i §§-erne 2 - 10 kan meddeles, hvis det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål.

Afgørelsen kan i medfør af Naturfredningslovens § 26 påklages til Overfredningsnævnet inden 4 uger fra den dag, de klageberettigede, jfr. Naturfredningslovens § 20, har fået meddelelse om afgørelsen.

Fredningsnævnet for Københavns amtsrådsreds
Gentofte civilret
Rygårdsvænget 6
2900 Hellerup
01 - 62 26 44

, den 20. januar 1987.

I. Heide-Jørgensen.
civildommer - formand.

Poul Jensen.
Det af Hovedstadsrådet
udpegede medlem af nævnet.

Torben Brobjerg.
Det af Gentofte kommune udpe-
gede medlem af nævnet.

Udskriftens rigtighed bekræftes:

, den 26. januar 1987.

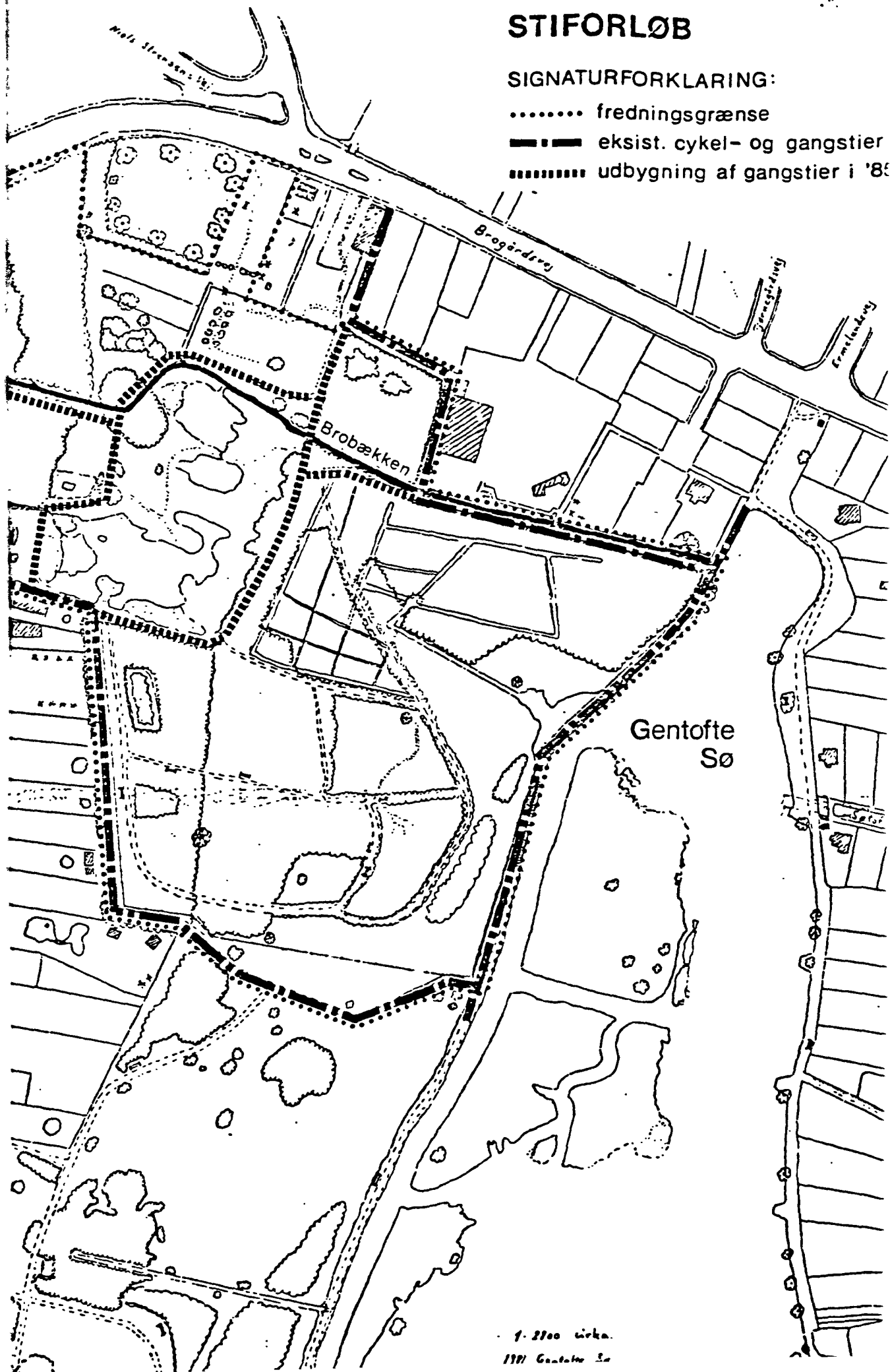
Fredningsnævnet for Københavns amtsrådsreds
Gentofte civilret
Rygårdsvænget 6
2900 Hellerup
01 - 62 26 44

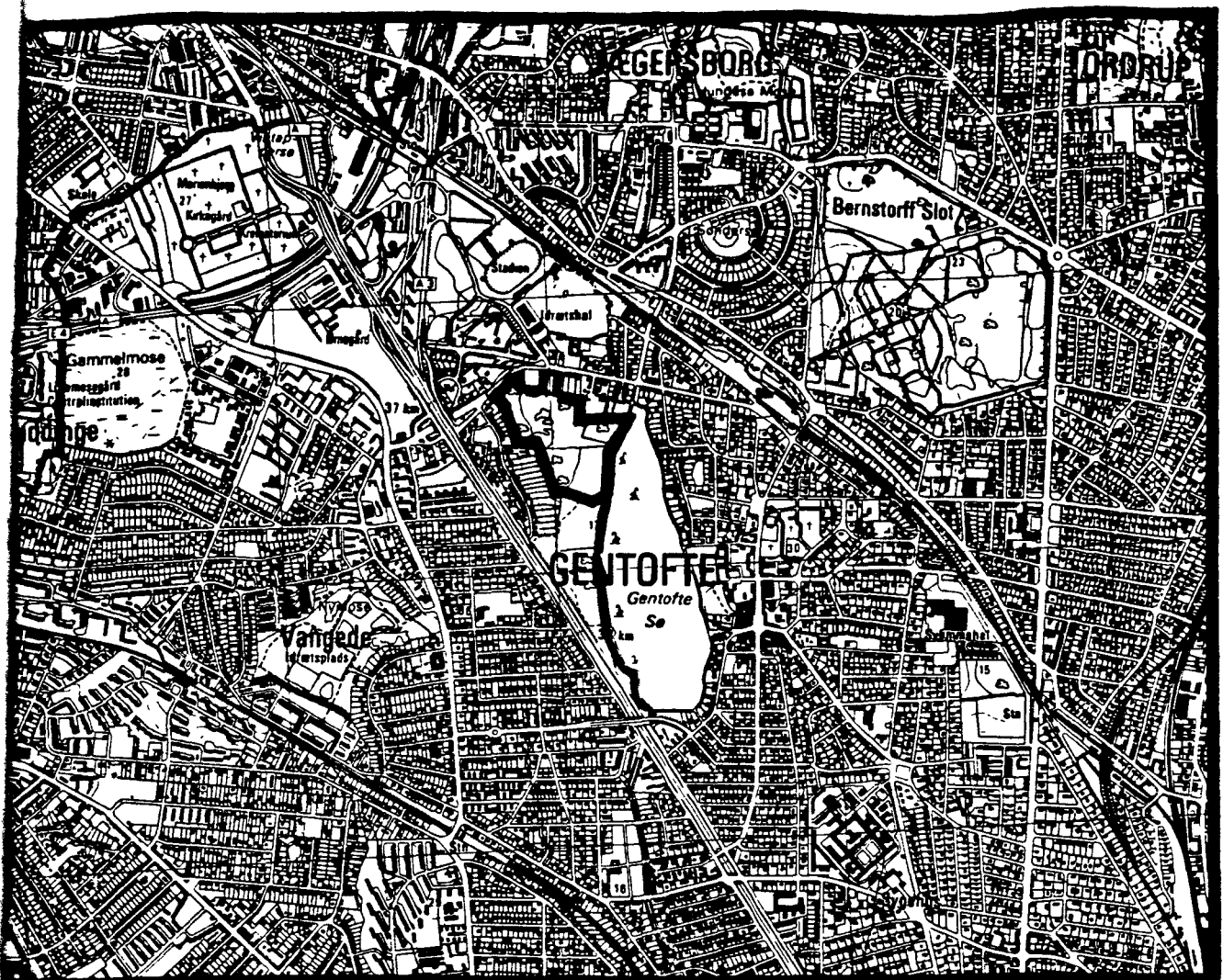

I. Heide-Jørgensen
civildommer

STIFORLØB

SIGNATURFORKLARING:

- fredningsgrænse
- — — eksist. cykel- og gangstier
- udbygning af gangstier i '86

1513 I NØ 1:25 000

Reproduceret med Geodætisk
Instituts tilladelse nr. A 493173

BROBÆK MOSE

Del af

Vangede By, Vangede

Gentofte By, Gentofte

Gentofte Kommune

KØBENHAVNS AMTSKOMMUNE

Udfærdiget i august 1985

DN 1972-05-19

Målestok 1:2000

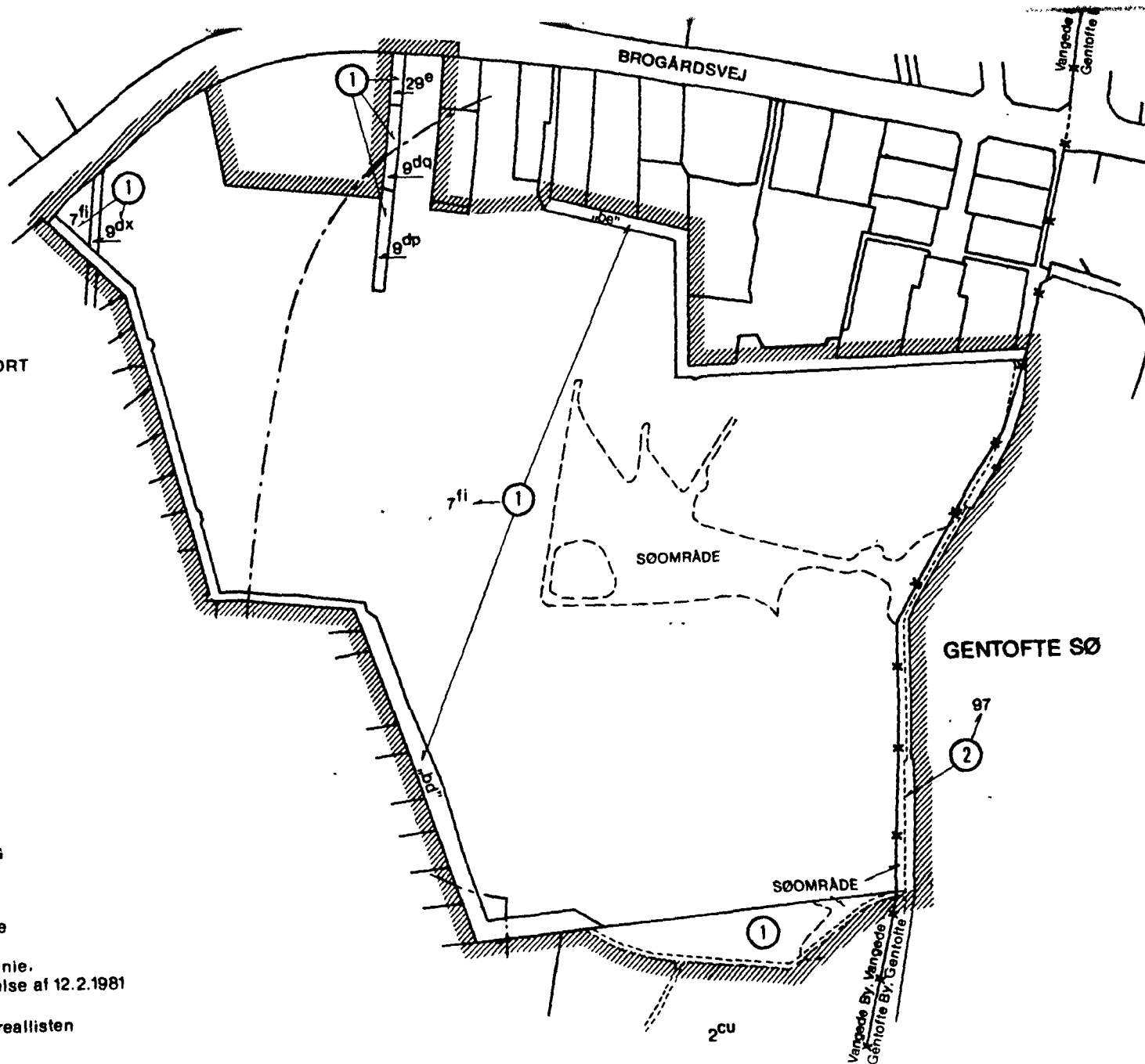

27

KOPI EFTER MATRIKELKORT
AF NOVEMBER 1984

SIGNATURFORKLARING

- ✱—✱ ejerlavsgrense
- //// fredningsgrense
- - - søbeskyttelseslinie.
jvf. Ofn.'s kendelse af 12.2.1981
- henvisning til areallisten

REG. NR.

~~7760~~
7181
20/1-1987

År 1987 den 20. januar kl. 10.00 traf

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVNS AMTSRÅDSKREDS

=====

sålydende

ERSTATNINGSAFGØRELSE

=====

i anledning af fredningen af B R O B Æ K M O S E :

J.nr. F. 1303/1-13.

Ved en samtidig hermed truffet afgørelse er BROBÆK MOSE - et areal, stort ca. 12,4 ha. - i Gentofte kommune pålagt en række fredningsbestemmelser.

Gentofte kommune, der ejer langt den største del af området, har tiltrådt fredning af et ca. 108.600 m² stort areal af mosen, men har påstået sig tillagt erstatning på 5.587.000 kr. for det tab, kommunen har lidt ved, at fredningen omfatter et areal på ca. 13.000 m² langs bebyggelsen ved Søbredden og et areal på ca. 2.100 m² ved Brogårdsvej øst for regnvandsbassinet.

Erstatningskravet er baseret på de to delområders samlede areal på ca. 15.100 m² á 370 kr. pr. m², svarende til seneste offentlige vurdering af grunde i området.

Brobæk Mose, der er beliggende i byzone, er i kommuneplanen udlagt til rekreative formål. De områder, kommunen ikke ønsker fredet, er ikke - eller kun for en ringe del - omfattet af Naturfredningslovens beskyttelseslinier.

Københavns kommune, der ejer 2.000 m² af det fredede område, har ikke fremsat noget erstatningskrav.

Under hensyn til områdets karakter samt til, at fredningsbestemmelserne under nævnets cencur tillader

udnyttelse af arealet til grønt område/rekreative formål,
som i kommuneplanen anført, finder nævnets flertal ikke
grundlag for at tilkende Gentofte kommune erstatning.

Det af Hovedstadsrådet udpegede medlem fin-
der ikke, at erstatning bør tilkendes for det centrale
område.

Afnævnets for Københavns amtsrådsreds

Gentofte civilret
Rygårdsvænget 6
2900 Hellerup
01 - 62 26 44

, den 20. januar 1987.

I. Heide-Jørgensen.

civildommer - formand.

Poul Jensen.

Det af Hovedstadsrådet

udpegede medlem af nævnet.

Torben Brobjerg.

Det af Gentofte kommune

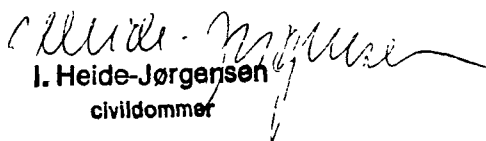
udpegede medlem af nævnet.

Udskriftens rigtighed bekræftes:

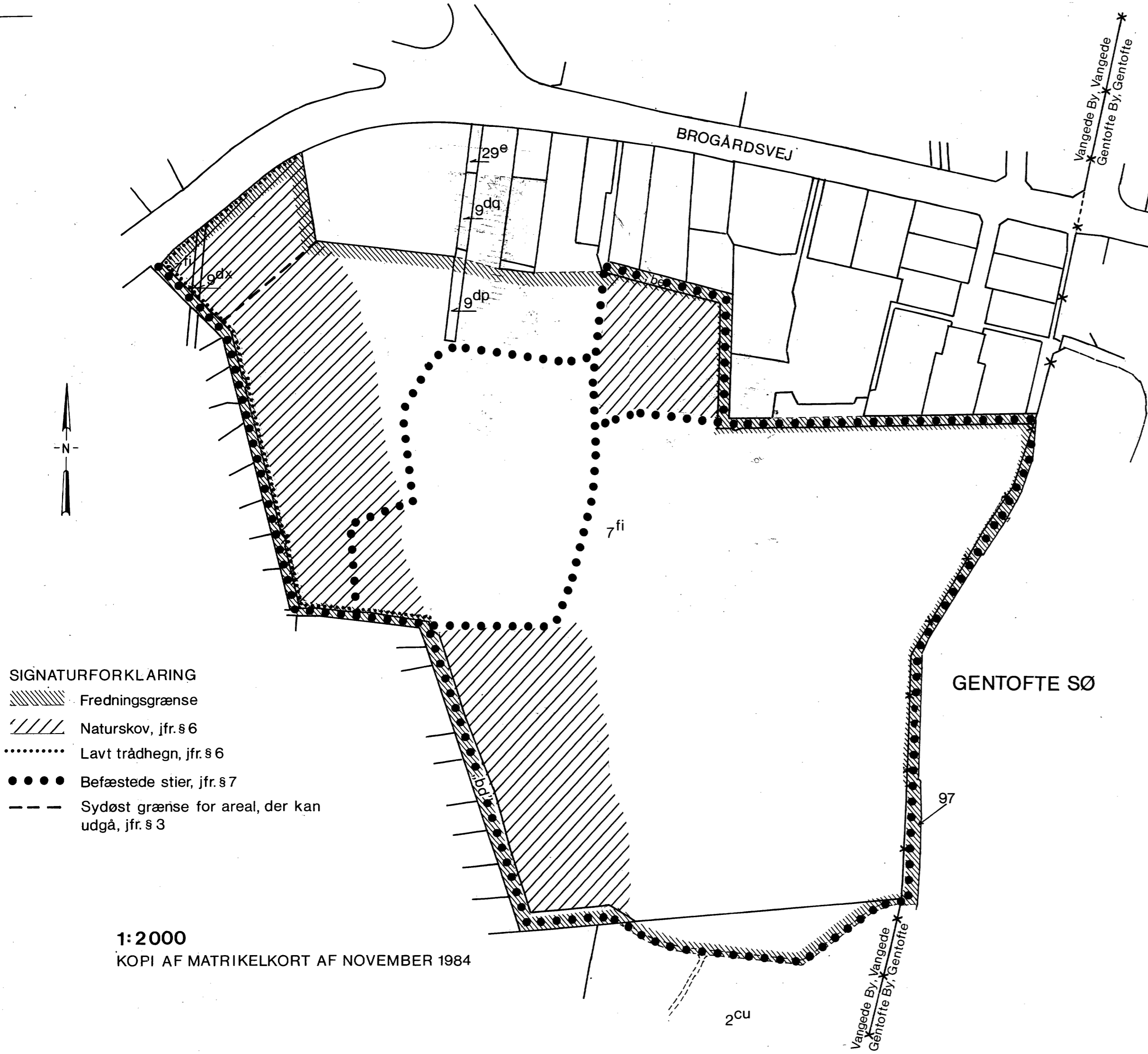
, den 26. januar 1987.

Fredningsnævnet for Københavns amtsrådsreds

Gentofte civilret
Rygårdsvænget 6
2900 Hellerup
01 - 62 26 44

I. Heide-Jørgensen
civildommer

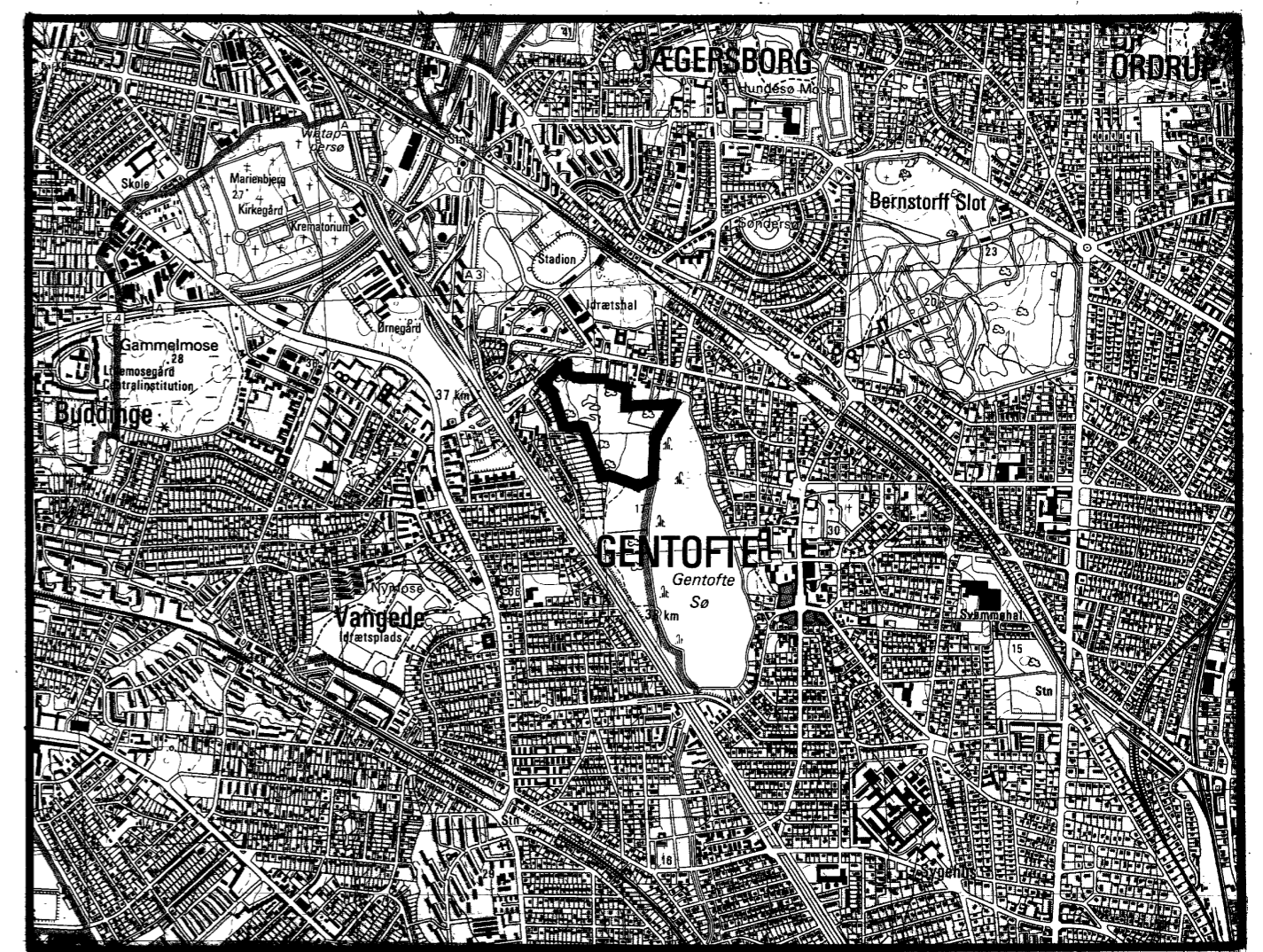
KORT>

SIGNATURFORKLARING

- Fredningsgrænse
- Lavt trådhegn, jfr. § 6
- Befæstede stier, jfr. § 7
- Sydøst grænse for areal, der kan udgå, jfr. § 3

1:2000
KOPi AF MATRIKELKORT AF NOVEMBER 1984

GI. 15131 NØ 1:25000

UDARBEJDET AF SKOV- OG NATURSTYRELSEN
TIL INTERN BRUG VED MILJØMINISTERIET
MED GEODÆTISK INSTITUTS TILLADELSE (A 86)

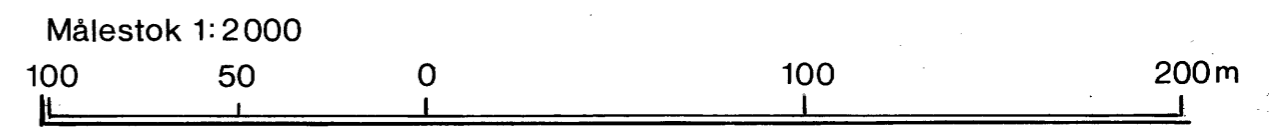
BROBÆK MOSE

Del af
Vangede By, Vangede
Gentofte By, Gentofte
Gentofte Kommune
KØBENHAVNS AMTSKOMMUNE

FREDNINGSKORT

OVERFREDNINGSNÆVNETS
fredningsafgørelse af August
1988 i sag nr. 2701/87

REG. NR. 07181.000

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Gentofte Kommune
Natur og Miljø
Bernstorffsvej 161
2920 Charlottenlund

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

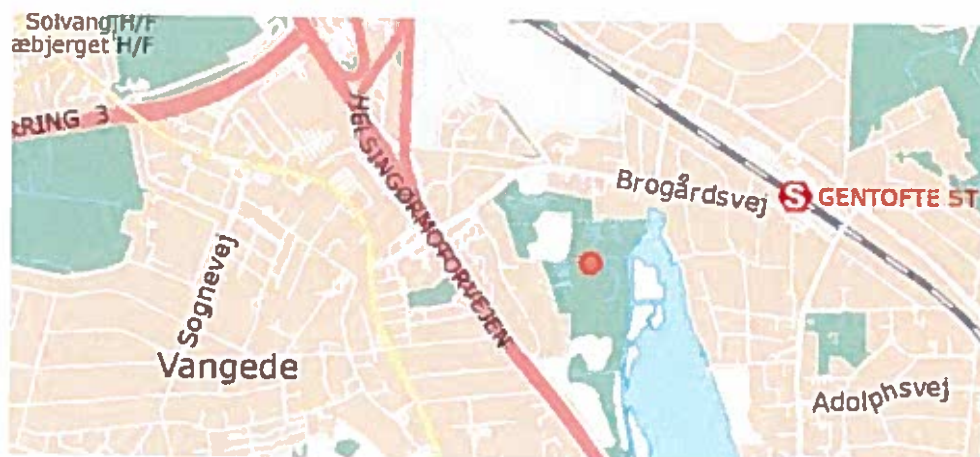
kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-60-2016

Den 11. november 2016

Brobæk Mose – Bekæmpelse af invasive arter

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om tidsubegrænset dispensation til bekæmpelse af invasive arter i Brobæk Mose. Bekæmpelsen vil omfatte arterne: Kæmpe Bjørneklo, Hvid Kornel, Japansk Pileurt, Kæmpe Pileurt, Sildig Gyldenris, Canadisk Gyldenris, Kæmpe Balsamin, Rød Hestehov, Lundgylden samt andre indførte/ikke hjemmehørende arter med invasive træk/karakteristika. Bekæmpelsen kan ske ved bortskaering, optrækning, rodstikning, opgravning og lignende.

Placeringen af det ansøgte er vist med rød prik på følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Brobæk Mose er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 30. august 1988 om fredning af Brobæk Mose.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

” § 1 Fredningens formål.

Fredningen har til formål at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området, og at sikre og regulere offentlighedens adgang til området.

....

§ 6 Naturskov.

De arealer, der er vist på fredningskortet med signatur for "naturskov", skal bevares som naturskov uden indgreb af nogen art bortset fra foranstaltninger til bekæmpelse af bjørneklo. Anden vegetation må ikke opgraves eller fjernes på anden måde, og de døde træer, grene og stubbe må kun fjernes, hvis de er til ulempe for færdslen på stier.

...."

Internationale naturbeskyttelsesområder

Det fremgår af sagen, at Brobæk Mose er beliggende i Natura 2000-område nr. 141, Brobæk Mose og Gentofte Sø (habitatområde nr. 125).

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 125 er:

016 Sump vindelsnegl (*Vertigo moulinsiana*)
3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålagler
3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260 Vandløb med vandplanter
7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230 Riggær
91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Af Natura 2000-planen for området fremgår, at en af truslerne i området er invasive arter som bl.a. kæmpe-bjørneklo, japansk-pileurt og sildig gyldenris.

Gentofte Kommune har udarbejdet en udviklingsplan for Gentofte Sø og Brobæk Mose (2012).

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning har udtalt, at det er styrelsens vurdering, at planen er i overensstemmelse med intentionerne i fredningens formålsbestemmelse.

Styrelsen vurderer endvidere, at det ansøgte ikke vil medføre en påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området eller påvirke yngleområder for arter på habitatdirektivets bilag II- og IV-arter, herunder områdets økologiske funktionalitet for disse arter.

Sagens behandling

Sagen har været sendt til udtalelse hos Styrelsen for vand og naturforvaltning, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Der er givet udtryk for støtte til ansøgningen fra både Friluftsrådet og DOF.

Afgørelsen er truffet af formanden for Fredningsnævnet for København i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1487 af 4. december 2015 om forretningsorden for fredningsnævn.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til bekæmpelse af invasive arter som ansøgt.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Britt Falster Klitgaard
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Styrelsen for Vand og Naturforvaltning, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan inden 4 uger efter den dag, afgørelsen er modtaget, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. De skal klage via Klageportalen. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,

- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis De ønsker at klage over afgørelsen, finder De et link til Klageportalen på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. De logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom De plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Når De klager, skal De betale et gebyr på 500 kr. De betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis De ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal De sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Det er i dette tilfælde Fredningsnævnet for København. Fredningsnævnet for København videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt Deres anmodning kan imødekommes.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. Klagegebyret betales ved brug af betalingskort inden klagen afsluttes på Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klageren i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klageren har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf.: 20 12 28 42

DN Gentofte
Att.: Ulrik Reeh

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-41-2022

Via e-post: ur@vegtech.dk

Den 5. november 2022

Brobæk Mose – Fugletårn

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til etablering af fugletårn og såkaldt boardwalk på ejendommen matr.nr. 7^{II} Vangede, beliggende i Brobæk Mose i Gentofte Kommune. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

Figur 1: Kort over placering af trætopsnaturskjul. Træet er placeret som vist med rød markering på luftfotoet. Placering er ca. Breddegrader: 55;45;10.95 og Længdegrad: 12;31:43.69

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 30. august 1988 om fredning af Brobæk mose i Gentofte Kommune.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området, og at sikre og regulere offentlighedens adgang til området.

§ 2. Bevaring af området.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må således ikke foretages terrænændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne, og der må ikke opføres bebyggelse eller foretages yderligere beplantning, medmindre en sådan ændring i områdets nuværende tilstand er tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved en dispensation efter § 11.

...

§ 8. Bebyggelse og andre faste konstruktioner og anlæg.

Som anført i § 2 må der ikke opføres bebyggelse (herunder spejderhytter, bådeskure, boder el.lign.), og der må heller ikke etableres andre faste konstruktioner eller anlæg. Eksempelvis må der ikke opstilles master, vindmøller, fugletårne og skydeplatforme, og der må ikke etableres f.eks. boldbaner, parkerings- eller oplagspladser. Der må heller ikke anbringes campingvogne, telte, ophalede både el.lign. Om hegning henvises til § 9.

§ 9. Offentlighedens adgang.,

Offentligheden har adgang til det fredede område. Der må kun foretages hegning til opfyldelse af påbudet i § 6, s-k.2, og af hensyn til naturvidenskabelige, sikkerhedsmæssige og midlertidige arbejds-mæssige formål.”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Det ansøgte projekt planlægges gennemført i følgende internationale naturbeskyttelsesområde: Natura 2000-område nr. 141, Habitatområder H125: Brobæk Mose og Gentofte sø.

Gentofte Kommunens fredningstilsyn har om dette oplyst følgende:

”[området er] udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper og arters levesteder:

kransnålsø (3140), hængesæk (7140), rigkær (7230), skovbevokset tørvemose (91D0) og levesteder for sumpvindelsnegl.

Placeringen af udsigtstårnet er uden for kortlagte habitatnaturtyper (se kort nederst i denne mail, det røde punkt er placeringen) og projektet vurderes ikke at påvirke yngle- eller rasteområder for dyrearter nævnt i bilag 3 i naturbeskyttelsesloven. Ligeledes vurderes placeringen ikke at ødelægge plantearter, der er nævnt i bilag 5 til naturbeskyttelsesloven.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Gentofte Kommunes fredningstilsyn har udtalt sig til støtte for en dispensation.

Fredningsnævnet har ikke modtaget indsigelser over for det ansøgte.

Danmarks Naturfredningsforening, DOF og Friluftsrådet har udtalt sig til støtte for det ansøgte.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Anne-Marie Wivel (udpeget af miljøministeren) og Karen Riis Kjølbye (udpeget af Gentofte Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at projektet, der er tilpasset omgivelserne, vil tilgodese offentlighedens oplevelse af områdets natur uden at gribe forstyrrende ind i områdets flora, fauna eller landskabelige værdier.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven. Fredningsnævnet har herved lagt vægt på den vurdering, som Gentofte Kommunes fredningstilsyn har foretaget.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Gentofte Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.